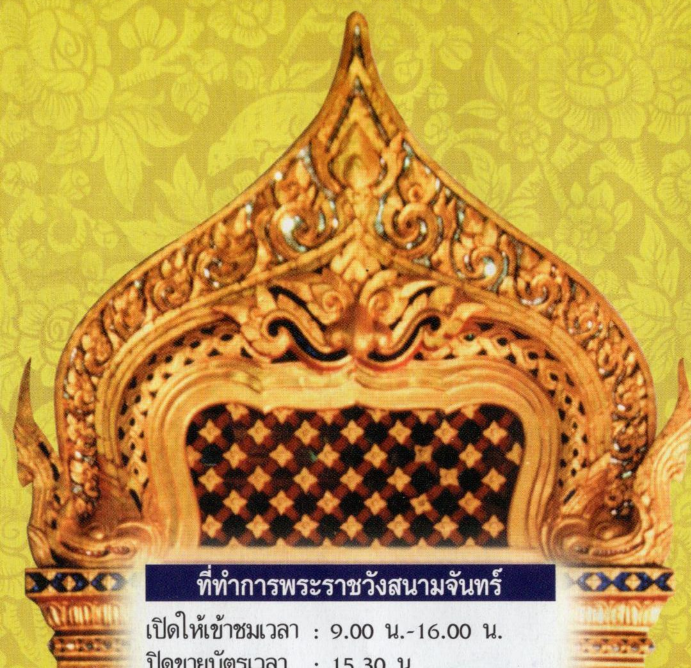
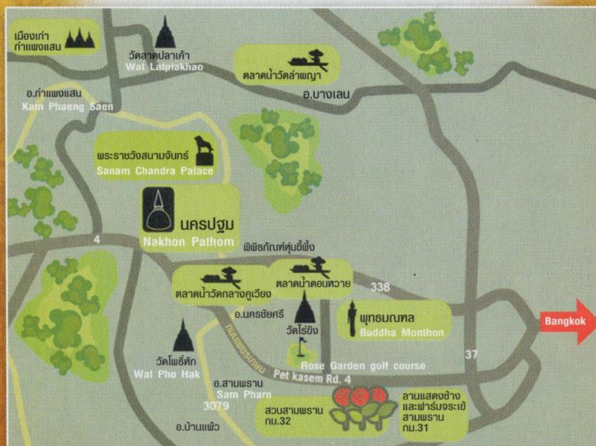

ที่ทำการพระราชวังสนามจันทร์

เปิดให้เข้าชมเวลา : 9.00 น.-16.00 น.
ปิดขายบัตรเวลา : 15.30 น.
ชมละครพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
เฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์ วันละ 1 รอบ เวลา 13.30 น.
โทร. (034)244-236-7 โทรสาร. (034)244-235
(โปรดแต่งกายสุภาพ)

Sanam Chandra Palace Office

OPEN EVERY DAY : 9.00 a.m.- 4.00 p.m.
TICKET OFFICE CLOSED : 3.30 p.m.
The play with are written by H.M. King Rama VI is performed on weekends at 1.30 p.m.
Tel. (034)244-236-7 Fax. (034)244-235
(proper attire is required)

อนุสาวรีย์ย่าเหล Statue of Yalae

"ย่าเหล" เป็นสุนัขพันธุ์ทางหางเป็นพวง สีขาวด่างดำ หูตก เกิดในเรือนจำจังหวัดนครปฐม เป็นสุนัขของหลวงชัยอาญา (โพธิ์ เคหะนันท์) ซึ่งเป็นพะทำมะรง (ผู้ควบคุมนักโทษ) อยู่ในขณะนั้น (ต่อมาได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็น พระพุทธเกษตรานุรักษ์) เมื่อพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ ตรวจเรือนจำ ทอดพระเนตร "ย่าเหล" ซึ่งเป็นลูกสุนัขก็ตรัสชมว่าน่าเอ็นดู ต่อมาหลวงชัยอาญา จึงน้อมเกล้าฯ ถวายจึงทรงรับมาเลี้ยง และพระราชทานนามว่า "ย่าเหล"

"ย่าเหล" ได้รับการเลี้ยงดูอยู่ในราชสำนักใกล้ชิดพระยุคลบาท มีความเฉลียวฉลาดและมีความจงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นอย่างยิ่ง จึงเป็นที่โปรดปรานของพระองค์เป็นอย่างมาก

คืนหนึ่ง "ย่าเหล" ได้หนีออกมาเที่ยวตามวิสัยสัตว์ และได้กัดกับสุนัขอื่นในบริเวณกรมทหาร มหาดเล็กรักษาพระองค์ (ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของกรมการรักษาดินแดน) และพลัดถูกลูกกระสุน ซึ่งทหารผู้หนึ่งได้ยิงปืนออกมา เมื่อได้ยินเสียงสุนัขกัดกัน และไม่ทราบว่ากระสุนได้พลัดไปถูกย่าเหล

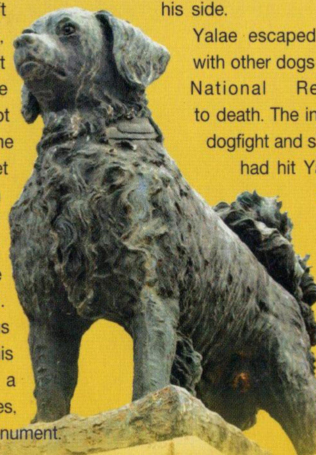
การสูญเสีย "ย่าเหล" สุนัขที่โปรดปรานในครั้งนี้ ทำให้พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เศร้าสลดพระทัยเป็นอย่างยิ่ง จึงโปรดเกล้าฯ ให้จัดงานศพ "ย่าเหล" เป็นอย่างดี และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างอนุสาวรีย์ "ย่าเหล" ขึ้นด้วยโลหะทองแดง ณ บริเวณด้านหน้าพระที่นั่งชาลีมงคลอาสน์ และทรงพระราชนิพนธ์คำไว้อาลัย ซึ่งออกมาจากความรู้สึกส่วนลึกของพระราชหฤทัยของพระองค์จารึกไว้บนแผ่นทองแดงใต้อนุสาวรีย์แห่งนี้ด้วย

"Yalae" was a black-and-white hybrid dog with a bushy tail and falling ears. It was born in the Nakorn Pathom jailhouse, belonging to the chief prison warden, Luang Chai-arya (Pho Kheha-nant, later Phra Phuttha Kasetra-nurak). Once during his visit to the jailhouse, H. M. King Rama VI saw the puppy and commented on its cute. The chief warden later presented the puppy to the king. Yalae became the king's dog and he named it "Yalae" after a leading character in one of his favorite plays.

Yalae was very clever and knowing. In no time, it became the king's favorite and never left his side.

One night, Yalae escaped from its place to wander and had a fight with other dogs in the Royal Guards Command (currently the National Reserve Training Command). He was shot to death. The investigation revealed that an officer heard the dogfight and shot at it, not knowing that the stray bullet had hit Yalae.

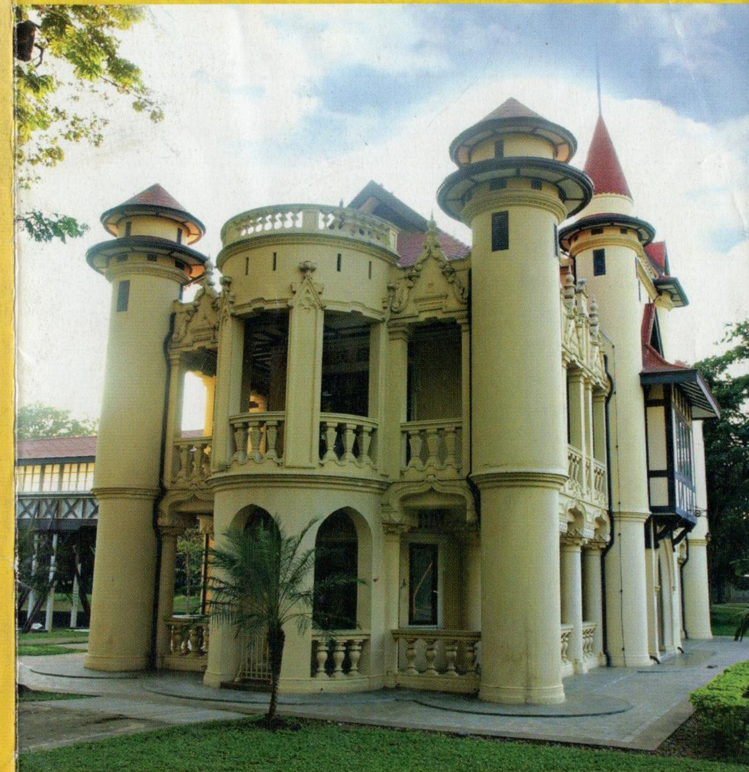
Yalae's death disheartened the king. He held a funeral for it, had a copper monument built for Yalae, and erected it in front of the Chaleemong-kolasana Residence. Before the truth about Yalae's mysterious death was known, the king cast his deep sorrow for this loyal dog in a lengthy eulogy poem in copper plaques, and fitted them on the base of the monument.

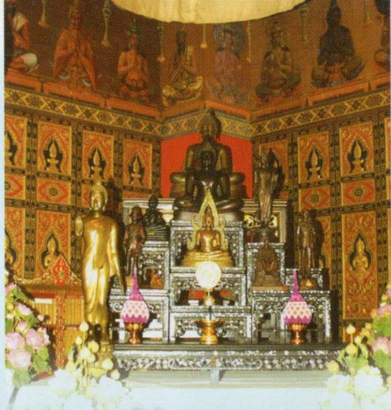

พระราชวัง สนามจันทร์

Sanam Chandra Palace

พระที่นั่งพิมานปฐม
Bhimarn Prathom Residence

พระที่นั่งพิมานปฐมเป็นพระที่นั่งองค์แรกที่สร้างขึ้นเมื่อราวปี พ.ศ. ๒๔๕๐ เป็นอาคารก่ออิฐถือปูน ๒ ชั้น แบบตะวันตก แต่ดัดแปลงให้เหมาะกับเมืองร้อน ช่องระบายลมและระเบียงลูกกรงโดยรอบฉลุสลักเป็นลวดลายตามแบบขนมปังขิงอย่างประณีตงดงาม พระที่นั่งชั้นบน ประกอบด้วยห้องต่างๆ ซึ่งยังมีป้ายชื่อ ปรากฏอยู่จวบจนปัจจุบัน คือ ห้องบรรทม ห้องสรง ห้องบรรณาคม ห้องภูษา ห้องเสวย และห้องพระเจ้า ซึ่งเป็นหอพระมีพระพุทธรูปปางปฐมเทศนาอยู่องค์หนึ่ง และยังมีภาพเขียนจิตรกรรมฝาผนังฝีมือพระยาอนุศาสน์จิตรกร (จันทร์ จิตรกร) ซึ่งงดงามน่าชมมาก

พระที่นั่งองค์นี้ใช้เป็นที่ประทับ (โดยเฉพาะก่อนเสด็จฯ ขึ้นเถลิงถวัลราชย์สมบัติจนถึงปีพุทธศักราช ๒๔๕๘) ที่ทรงพระอักษร ที่เสด็จออกขุนนาง ที่รับรองพระราชอาคันตุกะ และออกให้ราษฎรเข้าเฝ้าฯ มากกว่าพระที่นั่ง และพระตำหนักองค์อื่นๆ

The first hall to be built in this palace, the Phiman Pathom Residence is a brick-and-cement building in western style, which was adapted to suit the tropical climate. The ventilation panes and railings around the upper floor of the building are in traditional elaborate Thai carving patterns. Located upstairs are a bed chamber, a bathroom, a dressing room, a conference room, a dining room, and a prayer room. In the prayer room sits a Buddha image in the First Sermon Attitude. The exquisite angelic congregation design on the mural in the prayer room was painted by Phraya Anusart Jitrakorn (Chan Jitrakorn).

The residence frequently served as H. M. King Rama VI 's private quarters (particularly before his coronation, and afterwards until 1913), his study, a reception hall, and an audience hall.

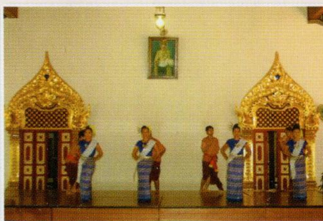
พระที่นั่งสามัคคีมุขมาตย์
Samakkeemukamartaya Hall

พระที่นั่งสามัคคีมุขมาตย์ เป็นพระที่นั่งที่เชื่อมต่ออยู่กับพระที่นั่งวัชรีรมยา โดยมีโถงใหญ่และหลังคาของพระที่นั่งทั้งสององค์เชื่อมติดต่อกัน เครื่องประดับตกแต่งหลังคาเหมือนกัน แต่องค์พระที่นั่งสามัคคีมุขมาตย์เป็นพระที่นั่งทรงไทยแบบศาลาโถงองค์ใหญ่ชั้นเดียว หน้าบันอยู่ทางทิศเหนือเป็นรูปจำหลักท้าวอมรินทราธิราชประทานพร ประทับอยู่ในพิมานปราสาทสามยอด พระหัตถ์ขวาทรงวชิระ พระหัตถ์ซ้ายประทานพร แวดล้อมด้วยบริวารประกอบด้วยเทวดาและมนุษย์ห้าหมู่

พระที่นั่งองค์นี้ทรงใช้เป็นที่ออกงานสโมสรสันนิบาต เสด็จฯออกขุนนางเพื่อปรึกษาหารือข้อราชการ เป็นที่อบรมกองเสือป่า และใช้เป็นที่แสดงโขนละครต่างๆ พระที่นั่งสามัคคีมุขมาตย์เป็นพระที่นั่งที่กว้างขวางจุคนได้มากจึงมีชื่อเรียกติดปากชาวบ้านว่า "โรงโขน" เดิมเคยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้อัญเชิญพระมหาเศวตฉัตรมาประดิษฐานไว้ภายใน

Sharing the same roof with the two-storied semi-European Vacharee Romaya Residence is a large throne hall called Samakkeemukamartaya. The Samakkeemukamartaya is a one-storied open hall in the Thai architectural style. The north gable is patterned in the design of the blessing god Indra under a three-spire castle. In his right hand is his weapon, a thunderbolt. The left hand is in the blessing position. Around the god are angels and five kinds of humans.

Because of its capacity to house a large crowd, this hall once served as a banquet hall, a throne hall for the king's audience, a conference room for the Wild Tigers Corps, and a theatre for the mask performances of "khon". Locals, therefore, often called it the "khon house". The king once had the nine-tiered umbrellar insignia "chatra" erected here during his residence.

พระตำหนักชาลีมงคลอาสน์
Chaleemongkolasana Residence

พระตำหนักชาลีมงคลอาสน์ เป็นพระตำหนักที่มีลักษณะคล้ายปราสาทขนาดย่อม ลักษณะสถาปัตยกรรมแบบเรอเนซองส์ (Renaissance) ของฝรั่งเศส กับอาคารแบบฮาล์ฟทิมเบอร์ (Half Timbered) ของอังกฤษ แต่ดัดแปลงให้เหมาะสมกับสภาพดินฟ้าอากาศในประเทศไทย ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของสนามใหญ่ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระตำหนักนี้ขึ้นราวปีพุทธศักราช ๒๔๕๑ โดยมีหม่อมเจ้าอิทธิเทพสรร กฤดากร เป็นสถาปนิกออกแบบ

ในปีพุทธศักราช ๒๔๕๘ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามพระตำหนักว่า **"พระตำหนักชาลีมงคลอาสน์"** และโปรดเกล้าฯ ให้จัดการพระราชพิธีขึ้นพระตำหนัก เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๖๐

พระตำหนักชาลีมงคลอาสน์ เป็นพระตำหนักสองชั้น ทาสีไข่ไก่ หลังคามุงด้วยกระเบื้องสีแดง ชั้นบนมีห้องทรงพระอักษร ห้องบรรทม และห้องสรง ชั้นล่างทางทิศตะวันตกเป็นห้องรอเฝ้าฯ และเคยใช้เป็นสำนักงานชั่วคราวในการออกหนังสือพิมพ์ดุสิตสมิตรายสัปดาห์

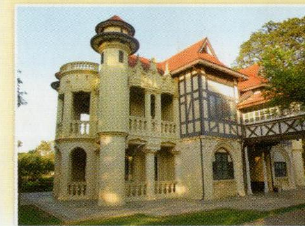
พระตำหนักชาลีมงคลอาสน์แห่งนี้ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ทรงใช้เป็นที่ประทับในฐานะที่ทรงเป็นผู้บัญชาการเสือป่า เมื่อมีการซ้อมรบเสือป่า ณ พระราชวังสนามจันทร์ และพระองค์โปรดที่จะประทับตลอดช่วงปลายรัชกาล เมื่อเสด็จฯ ยังพระราชวังสนามจันทร์

This is a tiny castle-like hall built in a combination of French Renaissance and English half-timber, but with some adaptation to suit the tropical climate of Thailand. It is located to the south of the vast open field. H.M. King Rama VI had it built around 1908, with M.C. Itthi-thepsan Kritdakorn as its architect.

H.M. King Rama VI had a house-warming ceremony for this residence on February 3, 1917.

Chaleemongkolasana Residence is a two-storied building painted in pale yellow with a red tiled roof. Upstairs are a bed chamber, a study, and a bathroom. The west room downstairs once served as a waiting room and the temporary office of the weekly Dusit Smith Magazine.

Towards the end of his reign, H.M. King Rama VI often stayed here when he visited Nakorn Pathom for the combat practices of the Wild Tigers Corps.

พระตำหนักมารีราชรัตบัลลังก์
Mareerajaratabulung Residence

พระตำหนักมารีราชรัตบัลลังก์ เป็นพระตำหนัก ๒ ชั้น สร้างด้วยไม้สักทอง ทาสีแดง มีลักษณะทางสถาปัตยกรรมแบบนีโอคลาสสิก ของประเทศทางตะวันตก แต่ได้มีการปรับปรุงองค์ประกอบบางส่วนให้เหมาะกับภูมิอากาศแบบเมืองร้อน พระตำหนักองค์นี้สร้างขึ้นคู่กับพระตำหนักชาลีมงคลอาสน์ โดยมีฉนวนทางเดินทำเป็นสะพานจากชั้นบนด้านหลังของพระตำหนักชาลีฯ ข้ามคูน้ำเชื่อมกับชั้นบนด้านหน้าของพระตำหนักมารีฯ สะพานดังกล่าวหลังคามุงกระเบื้อง และติดหน้าต่างกระจกทั้งสองด้านตลอดความยาวของสะพานที่เชื่อมติดต่อถึงกัน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระตำหนักนี้ ในราวปีพุทธศักราช ๒๔๕๙ โดยมีหม่อมเจ้าอิทธิเทพสรร กฤดากร เป็นสถาปนิกออกแบบ

พระตำหนักชาลีมงคลอาสน์ พระตำหนักมารีราชรัตบัลลังก์ และฉนวนสะพานเชื่อมพระตำหนัก เป็นกลุ่มอาคารที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ โปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นด้วยแรงบันดาลพระราชหฤทัยจากบทละครเรื่อง My Friend Jarlet ของ Arnold Golsworthy และ E.B. Norman ซึ่งทรงแปลบทละครเรื่องนี้เป็นภาษาไทยชื่อว่า "มิตรแท้" โดยทรงนำชื่อตัวละครในเรื่องมาเป็นชื่อของพระตำหนัก

H.M. King Rama VI had this hall built around 1916 with M.C. Itthi-thepsan Kritdakorn as its architect. This is a two-storied building built with golden teak in European neo-classical style with some adaptation to suit the tropical climate. It was built as a match for the Chaleemongkolasana Residence with a covered walkway from the back across the moat to the front of the Mareerajaratabulung Residence. The covered walkway has a tiled roof and is fitted with windows along the whole length.

The inspiration for the construction of the Chaleemongkolasana Residence and Mareerajaratabulung Residence came from the play, My Friend Jarlet, by the two English playwrights, Arnold Galsworthy and E. B. Norman. H.M. King Rama VI translated the play into Thai and entitled it "True Friend".

เทวาลัยคเณศร์
Ganesa Shrine

เทวาลัยคเณศร์ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างเป็นศาลเทพารักษ์สำหรับพระราชวังสนามจันทร์ เป็นที่ประดิษฐานพระคเณศร์ หรือพระพิฆเนศวรเทพเจ้าผู้มีเศียรเป็นช้าง ซึ่งเป็นเจ้าแห่งศิลปวิทยาการ การประพันธ์ และเป็นผู้ขจัดอุปสรรคทั้งมวล เทวาลัยคเณศร์ตั้งอยู่ที่สนามหญ้าหน้าพระที่นั่ง

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ทรงโปรดศิลปวิทยาการ และการประพันธ์เป็นพิเศษ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างเทวาลัยคเณศร์ไว้ ณ ที่อันเป็นศูนย์กลางของพระราชวังสนามจันทร์ สำหรับบวงสรวง และเพื่อความเป็นสิริมงคลแห่งพระราชวังสนามจันทร์ และเมื่อมองจาก พระที่นั่งพิมานปฐมจะเห็นพระปฐมเจดีย์ เทวาลัยคเณศร์ และพระที่นั่งพิมานปฐมอยู่ในแนวเส้นตรงเดียวกัน

This traditional spirit house was built as a centerpiece in the front grass lawn, to enshrine Ganesa, the Hindu god with an elephant's head. Ganesa was believed to be the god of knowledge, art, and poetry. He was believed to be a trouble dispeller as well.

H. M. King Rama VI was keen on art and creative composition. The Ganesa shrine was thus built as the heart of his "home" at Sanarm Chandra Palace. It graced the palace and allowed the king the opportunity to pay homage to this god of knowledge. From the balcony of the Prayer Room on the, Bhimarn Prathom Residence, the Ganesa, and Phra Pathom Chedi stand in one straight line. A devotee praying in the Prayer Room can pay homage to these three much-revered objects at the same time.

พระตำหนักทับขวัญ
Thub Kwan Residence

พระตำหนักทับขวัญ เป็นเรือนไทยที่สมบูรณ์แบบ นายช่างผู้ออกแบบและควบคุมการก่อสร้างคือพระยาวิศุกรรมศิลปประสิทธิ์ (น้อย ศิลปี) พระตำหนักทับขวัญประกอบด้วยกลุ่มเรือน ๘ หลัง ได้แก่ เรือนใหญ่ ๔ หลัง เรือนเล็ก ๔ หลัง ซึ่งได้สร้างให้หันหน้าเข้าหากัน ๔ ทิศ เรือนหลังใหญ่เป็นหอนอน ๒ หอ (ห้องบรรทมเป็นหอนอนที่อยู่ทางทิศใต้) อีก ๒ หลัง เป็นเรือนโถง และเรือนครัวซึ่งอยู่ตรงข้ามกัน ส่วนเรือนเล็ก ๔ หลังนั้นตั้งอยู่ตรงมุม ๔ มุมละ ๑ หลัง ได้แก่ หอนก ๒ หลัง เรือนคนใช้ และเรือนเก็บของ เรือนทุกหลังมีชานเรือนเชื่อมกันโดยตลอด บริเวณกลางชานเรือนปลูกต้นจันไว้ให้ร่มเงา

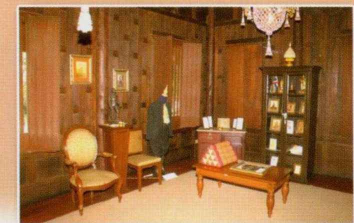
พระตำหนักทับขวัญเป็นเรือนไม้กระดาน ฝาเรือนทำเป็นฝาปะกนกรอบลูกฟัก ฝีมือประณีต เชิงชายและไม้ค้ำยันสลักเสลาสวยงาม หลังคาแต่เดิมมุงด้วยจาก หลบหลังคาด้วยกระเบื้องดินเผา ตัวเรือนทุกหลังรวมทั้งพื้นนอกชานทำด้วยไม้สักล้วน ใช้วิธีเข้าไม้ตามแบบฉบับของชาวไทยโบราณ รอบๆ บริเวณปลูกไม้ไทยชนิดต่างๆ นับเป็นเรือนที่อยู่ในประเภทเรือนคหบดีและมีส่วนประกอบครบ

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นเพื่อรักษาศิลปะบ้านไทยแบบโบราณ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดการพระราชพิธีขึ้นพระตำหนักใหม่ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๔๕๔ พระองค์ได้ประทับแรม ณ พระตำหนักองค์นี้เป็นเวลา ๑ คืน และเมื่อมีการซ้อมรบเสือป่า พระตำหนักองค์นี้ใช้เป็นที่ตั้งกองบัญชาการเสือป่าราบหนักรักษาพระองค์

Thub Kwan is a traditional housing complex, designed and constructed by Phraya Wisukam Prasit (Noi Silapi). It comprises eight houses situated in four directions: four main buildings and four corner buildings. The two big houses opposite each other were bed chambers (the king's was on the south side). Another was a reception hall. Opposite the reception hall was a kitchen. The four small corner halls are located in each corner. Two of them were bird halls. Another was a servant's quarters. The other was for storage. All houses were linked by a central patio, with a big shading chand tree in the middle.

Thub Kwan was elaborately constructed. The houses and the patio were built with golden teak using the traditional timber joint-and-notch method of house building. The eaves and the roof supports are carved woodwork. The roofing was once a nipa palm leaves bordered with terra cotta tiles. Around the house are traditional plants usually planted in a well-to-do household.

H.M. King Rama VI had this house built in order to preserve the art of traditional Thai housing style. The celebration ceremony for the house was held on January 25, 1901. It once served as headquarters of the Wild Tigers' Royal Guards.

พระราชวังสนามจันทร์

พระราชวังสนามจันทร์ ตั้งอยู่ที่จังหวัดนครปฐม ห่างจากกรุงเทพฯ ลงไปทางใต้ ๕๖ กิโลเมตร บริเวณที่เป็นพระราชวังสนามจันทร์ อยู่ห่างจากองค์พระปฐมเจดีย์ไปทางตะวันตก ประมาณ ๑ กิโลเมตร ตั้งอยู่ในอาณาบริเวณซึ่งเดิมเรียกว่าเนินปราสาท สันนิษฐานว่าเดิมคงเคยเป็นพระราชวังของกษัตริย์ในสมัยโบราณ ใกล้กับเนินปราสาทมีสระน้ำใหญ่แห่งหนึ่ง ซึ่งมีชื่อเรียกขานกันมาแต่เดิมว่า สระน้ำจันทร์ (ปัจจุบันชาวบ้านเรียกว่าสระบัว) อยู่หน้าโบสถ์พราหมณ์ ครั้นต่อมาพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ครั้งยังดำรงพระยศเป็นสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ มีพระราชประสงค์ที่จะสร้างพระราชวังที่ประทับขึ้น ณ เมืองนครปฐม สำหรับเป็นที่ประทับแปรพระราชฐานในโอกาสเสด็จฯ มาสักการะองค์พระปฐมเจดีย์ และเพื่อประทับพักผ่อนพระราชอิริยาบถ ทรงเลือกจังหวัดนครปฐม ด้วยเหตุที่ทรงคุ้นเคยกับภูมิประเทศของเมืองนี้ ทรงเห็นว่าบริเวณเนินปราสาทนั้นเป็นทำเลที่เหมาะ จึงทรงขอซื้อที่ดินจากราษฎรที่อยู่รอบๆ เนินปราสาท เพื่อจัดสร้างพระราชวังขึ้น รวมเนื้อที่ทั้งสิ้น ๘๘๘ ไร่ ๓ งาน ๒๘ วา แล้วทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้หลวงพิทักษ์มานพ ซึ่งต่อมาได้เลื่อนยศเป็น พระยาวิศุกรรมศิลปประสิทธิ์ (น้อย ศิลปี) เป็นผู้ออกแบบและดำเนินการก่อสร้างพระราชวังแห่งนี้ขึ้นเมื่อปีพุทธศักราช ๒๔๕๐ ซึ่งตรงกับปลายรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ การก่อสร้าง พระที่นั่ง และพระตำหนักต่างๆ ได้ดำเนินการติดต่อกันนานถึง ๔ ปี จึงแล้วเสร็จในปีพุทธศักราช ๒๔๕๔ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ พระราชทานนามว่า "พระราชวังสนามจันทร์"

พระราชวังสนามจันทร์ นอกจากเป็นที่แปรพระราชฐานแล้ว พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ยังมีพระราชดำริในการสร้างพระราชวังสนามจันทร์ไว้เป็นที่มั่นเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับรับวิกฤตการณ์ของประเทศอันเกิดขึ้นได้ เพราะพระราชวังสนามจันทร์ตั้งอยู่ในชัยภูมิที่เหมาะสม และทรงใช้เป็นสถานที่สำหรับซ้อมรบเสือป่า

เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๖ คณะกรรมการอำนวยการบูรณะพระราชวังสนามจันทร์ ซึ่งสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี เป็นองค์ประธาน ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย นายนาวิน ขันธหิรัญ ผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐม และมหาวิทยาลัยศิลปากร โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ลิขิต กาญจนาภรณ์ รองอธิการบดีวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ได้น้อมเกล้าฯ ถวายคืนพระราชวังสนามจันทร์ โดยส่งมอบพระที่นั่ง พระตำหนักต่างๆ และเรือนข้าราชบริพาร คืนให้สำนักพระราชวังเป็นผู้ดูแลตามพระราชดำริในสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ในปัจจุบันสำนักพระราชวังได้เปิดให้เข้าชม พระที่นั่งพิมานปฐมและห้องพระเจ้าภายในพระที่นั่งพิมานปฐม พระที่นั่งสามัคคีมุขมาตย์ เทวาลัยคเณศร์ พระตำหนักชาลีมงคลอาสน์ พระตำหนักมารีราชรัตบัลลังก์ พระตำหนักทับขวัญและอนุสาวรีย์ย่าเหล

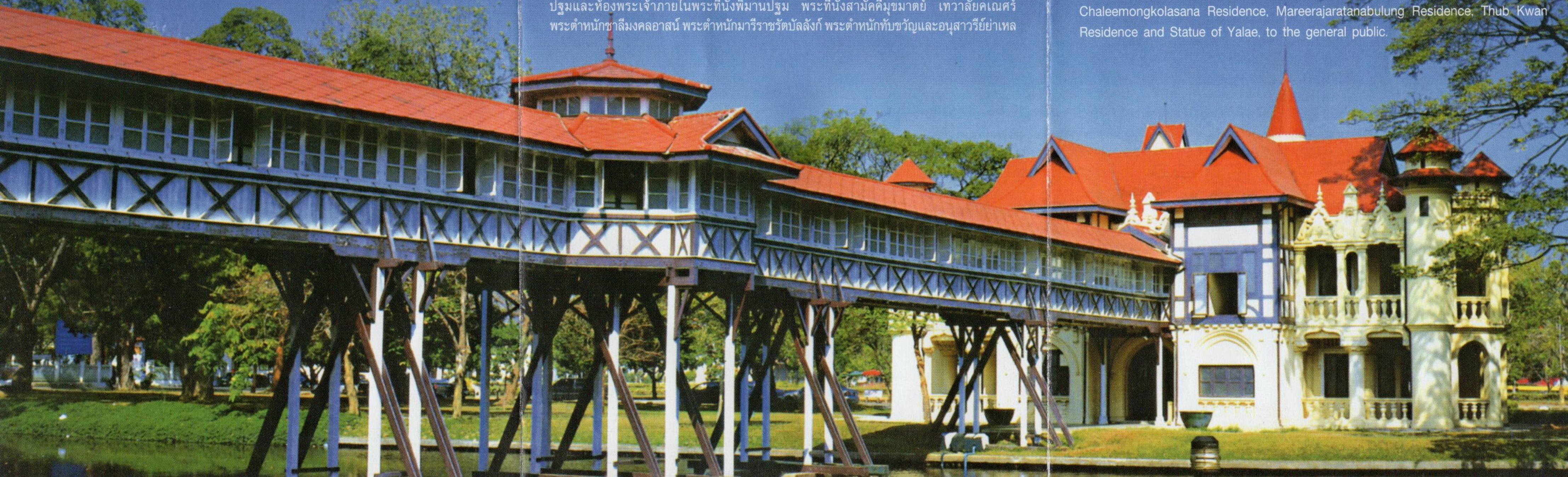
Sanam Chandra Palace

Sanam Chandra Palace is located in Nakorn Pathom, a province 56 km south of Bangkok. The palace is about a kilometer away from the majestic pagoda, Phra Pathom Chedi. The location was formerly called "Noen Prasart", and believed to be the site of an ancient palace. Close to Noen Prasart, before a Brahman shrine, was located a natural pool called "Sa Nam Chand" (presently Sa Bua).

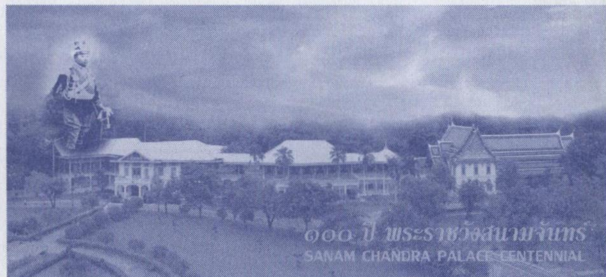
Before ascending the throne, the then Crown Prince Vajiravudh (later H. M. King Rama VI 1910 - 1925) came to this city to pay homage to the big pagoda. He wished to build a palace here as a retreat and a residence during his pilgrimage trip to the pagoda. He preferred this area for he viewed it as a strategic location. In 1907, he bought about 335 acres of land around Noen Prasart from local people. He then had Luang Phitak Manop (Noi Silapi, later Phraya Visukam Prasit) design and supervise the construction of the palace. The construction began in 1902 by the end of the Fifth Reign (1868 - 1910). It was completed in 1911. H.M. King Rama VI named it Sanarm Chandra Palace.

In addition, the king had another plan for this palace. It was to serve not only as a retreat, but also as a stronghold during a national crisis. Here, he regularly held practices for the Wild Tigers Corps, a para - military troop.

On December 1st, 2003, the Committee for the Renovation of Sanarm Chandra Palace chaired by HRH Princess Bejrarapana Rajahuda, H.M. King Rama VI's daughter, in collaboration with the Ministry of Interior, Mr. Navin Khantahirun; Nakhon Pathom Governor and Assistant Professor Likid Khanchanaporn, the Vice-President of Sanam Chandra Campus, Silpakorn University returned the palace including its satellite buildings to Bureau of the Royal Household following the wishes of HRH Princess Bejrarapana Rajahuda. At present, to Bureau of the Royal Household has since opened the Bhimarn Prathom Residence including the Prayer Room in this residence, Samakkeemukamartaya Hall, Ganesa Shrine, Chaleemongkolasana Residence, Mareerajaratanabulung Residence, Thub Kwan Residence and Statue of Yalae, to the general public.

พระราชวังสนามจันทร์

พระราชวังสนามจันทร์ ตั้งอยู่ในจังหวัดนครปฐมอยู่ห่างจากองค์พระปฐมเจดีย์ ประมาณ 1 กม.โปรดเกล้าให้สร้างโดยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 (เมื่อยังดำรงพระยศเป็นสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ ในปี พ.ศ. 2450 มีพื้นที่ 888 ไร่ 3 งาน 24 ตารางวา มีพระยาวิศุกรรมศิลป์ประสิทธิ์ (น้อย ศิลปี) เป็นผู้ออกแบบและดำเนินการสร้าง ทรงพระราชทานนามว่า "พระราชวังสนามจันทร์" ใช้เป็นที่แปรพระราชฐานในสมัยรัชกาลที่ 6 และใช้เป็นที่มั่น เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับวิกฤตการณ์ของประเทศในสมัยนั้น เพราะพระราชวังสนามจันทร์ตั้งอยู่ในชัยภูมิที่เหมาะสม และยังทรงใช้เป็นสถานที่สำหรับซ้อมรบเสือป่า

เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2546 คณะกรรมการอำนวยการบูรณะพระราชวังสนามจันทร์ ซึ่งสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี องค์ประธาน ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย นายนาวิน ขันธหิรัญ ผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐม, มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ลิขิต กาญจนาภรณ์ รองอธิการบดีวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ได้น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายคืนพระราชวังสนามจันทร์ ให้สำนักพระราชวัง

ปัจจุบันเปิดให้เข้าชม พระที่นั่งพิมานปฐม, พระที่นั่งอภิรมย์ฤดี, พระที่นั่งวัชรีรมยา, พระที่นั่งสามัคคีมุขมาตย์, เทวาลัยคเณศร์, พระตำหนักชาลีมงคลอาสน์, พระตำหนักมารีราชรัตบัลลังก์, พระตำหนักทับขวัญ และเรือนบริวารต่างๆ

พระที่นั่งพิมานปฐม พระที่นั่งองค์แรกที่สร้างใน พ.ศ. 2450 เป็นอาคารก่ออิฐถือปูน 2 ชั้น แบบตะวันตก มีช่องระบายลมและระเบียงฉลุลายไม้ที่เรียกว่า "ขนมปังขิง" อย่างงดงาม ภายในพระที่นั่งฯ ยังมีป้ายชื่อห้องปรากฏอยู่ เช่น ห้องชวนพัก ห้องพระบรรทม ห้องบรรณาคม ห้องพระภูษา ห้องสรง ห้องเกย ห้องเสวย ห้องพระเจ้า พระที่นั่งองค์นี้พระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 6 ใช้เป็นที่ประทับก่อนขึ้นครองราชย์ รับรองพระราชอาคันตุกะและออกให้ราษฎรเข้าเฝ้า ปัจจุบันภายในจัดแสดงสิ่งของมีค่า ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ รัชกาลที่ 9 ในวโรกาสที่สำคัญต่างๆ

ชั้นล่าง ภายในห้องชวนพัก แสดงรูปจำลองสิ่งก่อสร้างรอบพระราชวังสนามจันทร์ นครวัดจำลองทำด้วยเงิน ทูลเกล้าถวายโดยสมเด็จเจ้านโรดม สีหมุนี, รูปจำลองโลหะปราสาท, ปราสาทพระเทพบิดร ทำจากกระดาษ

ห้องจีน จัดแสดงชุดรับรองแขกจากประเทศจีน ทูลเกล้าถวายโดยรัฐบาลจีน ทำจากไม้แกะสลักเป็นรูปมังกร

ชั้นบนของพระที่นั่งพิมานปฐม ทุกๆ ห้องจะมีป้ายบอกชื่อห้อง (ป้ายเดิมที่มีมาตั้งแต่สมัยรัชกาล ที่ 6)

ห้องพระเจ้า เป็นหอพระประจำพระราชวังสนามจันทร์ ภายในมีภาพจิตรกรรมฝาผนังลาย "เทพประณม" โดยรอบ ฝีมือพระยาอนุศาสน์จิตรกร นามเดิมจันทร์ จิตรกร กลางห้องประดิษฐานพระมหาเศวตฉัตร จากห้องพระเจ้ามองออกไปทางทิศตะวันออก จะเห็นองค์พระปฐมเจดีย์ เทวาลัยคเณศร์เป็นแนวเดียวกัน

พระที่นั่งอภิรมย์ฤดี เชื่อมต่อจากพระที่นั่งพิมานปฐม ออกไปทางทิศใต้ เป็นอาคารก่ออิฐถือปูน 2 ชั้น แบบตะวันตก ประดับลวดลายไม้ฉลุเหมือนกับพระที่นั่งพิมานปฐม ใช้เป็นที่ประทับเจ้านายฝ่ายใน ในสมัยนั้น ปัจจุบันภายในพระที่นั่งฯ ชั้นบนจัดแสดงห้องพระบรรทม ห้องทรงงานเพื่อให้เข้ากับบรรยากาศในสมัยก่อน

พระที่นั่งวัชรีรมยา สร้างขึ้นหลัง พ.ศ. 2460 (หลังจากที่สร้างพระที่นั่งสามัคคีมุขมาตย์) โดยสร้างทางเชื่อมชั้นล่างให้ถึงกันซึ่งมองดูแล้วเหมือนพระที่นั่งแฝด ลักษณะทรงไทยก่ออิฐถือปูน 2 ชั้น ภายนอกเหมือนวัด หลังคาลด 2 ชั้น มุงกระเบื้องเคลือบสี ทำนองเดียวกับหลังคาพระที่นั่งที่พระบรมมหาราชวัง มีช่อฟ้า ใบระกา หางหงส์ นาคสะดุ้ง ทางทิศใต้มุขเด็จมีชานชาลา เชื่อมต่อกับชานชาลาพระที่นั่งพิมานปฐม หน้าบันมุขเด็จแกะสลักรูปพระราชสานส์

ภายใต้วงรัศมี ที่มีกรอบล้อม ภายในประดับกระจกสีน้ำเงิน มีสาหร่ายรวงผึ้งห้อยลงระหว่างเสาหน้ามุขอย่างงดงาม หน้าบันทางด้านทิศตะวันออกมีลวดลายช้างเอราวัณ บนหลังมีสัปคับลายทองตามแบบช้างทรงของกษัตริย์ หน้าบันทางด้านทิศตะวันตกมีลวดลายเหมือนกับหน้าบันมุขเด็จแต่ใหญ่กว่า พระทวารและพระบัญชรพระที่นั่งทั้งสองชั้น ลักษณะคล้ายซุ้มเรือนแก้ว มีบันแถลงเสียบไว้ท้ายอด วชิราวุธ ภายในมีเลข ๖ อยู่ใต้มหามงกุฎ ล้อมลายกนก ลงรักปิดทอง ภายในพระที่นั่งฯ เพดานห้องทาสีแดงชาด ชั้นบนเป็นไม้แกะสลักดวงดาราลงรักปิดทองประดับกระจก ชั้นล่างเพดานห้องทาสีแดงชาดลงรักปิดทองเป็นลวดลายดวงดารา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 6 ทรงใช้เป็นที่ประทับและทรงพระอักษรเป็นครั้งคราว ปัจจุบันชั้นบนจัดแสดงห้องพระบรรทม

พระที่นั่งสามัคคีมุขมาตย์ เป็นโถงใหญ่หลังคาเชื่อมต่อกับพระที่นั่งวัชรีรมยา มีเครื่องประดับหลังคาเหมือนกัน หน้าบันทางทิศเหนือเป็นรูปจำหลักท้าวอมรินทราธิราชประทานพร ประทับอยู่ในพิมานปราสาทสามยอด พระหัตถ์ขวาทรงวชิระ พระหัตถ์ซ้ายประทานพร แวดล้อมด้วยบริวารอันมีเทวดาและมนุษย์ห้าหมู่ ภายในมีเสานางจรัลทรงแปดเหลี่ยมทำเป็นลายกลีบบัวจงกลโดยรอบทั้งต้น พระที่นั่งสามัคคีมุขมาตย์ ใช้สำหรับเป็นที่ประชุมเสือป่าประกอบพิธีกรรม ซ้อมและเล่นโขนเล่นละคร

พระตำหนักชาลีมงคลอาสน์ คล้ายปราสาทขนาดย่อม แบบสถาปัตยกรรมเรอเนซองค์ของฝรั่งเศสผสมผสานกับฮาลฟ์ทิมเบอร์ของอังกฤษ ทาสีไข่ไก่หลังคามุงกระเบื้องสีแดง ชั้นบนประกอบด้วยห้องพระบรรทม ห้องทรงพระอักษร ห้องสรง ชั้นล่างมี 1 ห้อง คือห้องรอเข้าเฝ้า ชั้นบนและล่างมีระเบียงโดยรอบทั้งสามด้าน (ยกเว้นด้านหลัง) ทางด้านตะวันออกและตะวันตกมีเฉลียงเป็นรูปครึ่งวงกลม เสาใหญ่ทรงกลมคล้ายเสาหอคอยของปราสาท สร้างใน พ.ศ. 2451

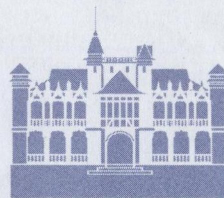
หลัง พ.ศ. 2459 พระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 6 ทรงประทับที่พระตำหนักชาลีมงคลอาสน์เป็นประจำ ในฐานะที่ทรงเป็นผู้บัญชาการเสือป่า เมื่อมีการซ้อมรบเสือป่า ณ พระราชวังสนามจันทร์

พระตำหนักมารีราชรัตบัลลังก์ เป็นพระตำหนักที่สร้างด้วยไม้สักสถาปัตยกรรมแบบนีโอคลาสสิกสร้างขึ้นคู่กับพระตำหนักชาลีมงคลอาสน์ มีฉนวนทางเดินทำเป็นสะพานเชื่อมต่อกัน พระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 6 โปรดเกล้าให้สร้างใน พ.ศ. 2459 โดยมีหม่อมเจ้าอิทธิเทพสรร กฤดากร เป็นสถาปนิกออกแบบเช่นเดียวกับพระตำหนักชาลีมงคลอาสน์ พระตำหนักนี้พระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 6 ทรงโปรดเกล้าให้ใช้เป็นที่ประทับของเจ้านายฝ่ายใน

พระตำหนักทับขวัญ เป็นเรือนไทยที่สมบูรณ์แบบ ออกแบบและควบคุมการก่อสร้างโดยพระยาวิศุกรรมศิลป์ประสิทธิ์ (น้อย ศิลปี) ประกอบด้วยเรือนใหญ่ 4 หลัง เรือนเล็ก 4 หลัง หันหน้าเข้ากันทั้ง 4 ทิศ เรือนใหญ่ประกอบด้วย เรือนโถง เรือนครัว และหอนอน 2 หอ (หอนอนทางด้านทิศใต้เคยเป็นห้องพระบรรทมของรัชกาลที่ 6 มาก่อน) บริเวณกลางเรือนปลูกต้นจันเพื่อเพิ่มความร่มรื่นให้แก่เรือน (ต้นจันยังเป็น ต้นไม้ประจำจังหวัดนครปฐม)

เทวาลัยคเณศร์ พระคเณศร์หรือพระพิฆเนศวร เทพเจ้าผู้มีเศียรเป็นช้าง เจ้าแห่งศิลปวิทยาการ การประพันธ์ ผู้ขจัดอุปสรรคทั้งมวล เทวาลัยคเณศร์ตั้งอยู่ที่สนามหญ้าหน้าพระที่นั่งพิมานปฐม

อนุสาวรีย์ย่าเหล "ย่าเหล" เป็นสุนัขพันธุ์ทาง หางเป็นพวงสีขาวต่างดำ ย่าเหลมีความเฉลียวฉลาดและจงรักภักดีต่อพระเจ้าอยู่หัวอย่างมาก จึงเป็นที่โปรดปราน ของพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 6 เป็นอย่างยิ่ง

พระราชวังสนามจันทร์เปิดให้เข้าชมทุกวัน

ตั้งแต่เวลา 9.00-16.00น.

โทร. (034) 244-235

"งานฉลอง ๑๐๐ ปี พระราชวังสนามจันทร์"

23 พฤศจิกายน- 2 ธันวาคม 2550

ทางเข้า/ ออก	กองอำนวยการ	ATM. A.T.M.	BG รปภ.	กิจกรรมลูกเสือ
จำหน่ายบัตร	กองอำนวยการร่วม	ATM. รถ ATM.	WC สุขา	วาดรูป
จุดประชาสัมพันธ์	จุดพยาบาล	เวทีการแสดง	WC รถสุขา	อาหาร

โครงการ

1 โครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดา
2 มูลนิธิพระดาบส
3 กรมประมง
4 กรมชลประทาน
5 มูลนิธิโครงการหลวง
6 TO BE NUMBER ONE
7 มูลนิธิอาสาเพื่อนพึ่ง (ภา) ยามยาก สภากาชาดไทย
8 กรมป่าไม้
9 ร้านภูฟ้า
10 กองทัพอากาศ
11 โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.)
12 มูลนิธิ พอ.สว.
13 ร้านศิลปาชีพ 904และมูลนิธิสายใยรัก
14 กองทัพบก
15 มูลนิธิสายใจไทย
16 จังหวัดนครปฐม
17 ร้านจิตรลดา, มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรม-ราชินีนาถ
18 กองทัพเรือ
19 บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด
20 บริษัท การบินไทย จำกัด
21 มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพบางไทร ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
22 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
23 บริษัท ปตท. จำกัด
24 ธนาคารออมสิน
25 สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์
26 ราชบัณฑิตยสถาน
27 สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน
28 วิทยาลัยในวังชาย
29 วิทยาลัยช่างทองหลวง
30 วิทยาลัยในวังหญิง
31 โครงการในพระองค์สมเด็จพระนางเจ้า-สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ (พล.อ. ณพล บุญทับ)
32 บริษัท ตรีเพชร อีซูซุ
33 กรมส่งเสริมการเกษตร
34 สำนักฝนหลวงและการบินเกษตร
35 บริษัท เอปสัน จำกัด
36 สมาคมประวัติศาสตร์ฟุตบอลแห่งประเทศไทย

ซุ้มวัด 9 วัด

1 วัดหนองหอย
2 วัดศีรษะทอง
3 วัดพระประโทนเจดีย์
4 วัดตาก้อง
5 วัดใหม่ปินเกลียว
6 วัดห้วยจรเข้
7 วัดไผ่ล้อม
8 วัดบางพระ
9 วัดเสนหา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ทรงใช้เป็นที่ประทับและทรงพระอักษรเป็นครั้งคราว ปัจจุบันชั้นบนของพระที่นั่งฯจัดแสดงห้องพระบรรทมเพื่อให้เข้ากับบรรยากาศในสมัยก่อน

พระที่นั่งสามัคคีมุขมาตย์ เป็นพระที่นั่งโถงใหญ่เชื่อมต่อกับพระที่นั่งวัชรีรมยา มีหลังคาเชื่อมต่อกัน มีเครื่องประดับหลังคาเหมือนกัน หน้าบันของพระที่นั่งฯอยู่ทางทิศเหนือเป็นรูปจำหลักท้าวอมรินทราธิราชประทานพร ประทับอยู่ในพิมานปราสาทสามยอด พระหัตถ์ขวาทรงวชิระ พระหัตถ์ซ้ายประทานพร แวดล้อมด้วยบริวารประกอบด้วยเทวดา และมนุษย์ห้าหมู่ ภายในมีเสานางจรัลทรงแปดเหลี่ยมเช่นเดียวกับเสาในพระที่นั่งวัชรีรมยา ทำเป็นลายกลีบบัวจงกลโดยรอบทั้งต้น พระที่นั่งสามัคคีมุขมาตย์ใช้สำหรับประชุมเสือป่า ประกอบพิธีกรรม ซ้อมและเล่นโขนเล่นละคร

พระตำหนักชาลีมงคลอาสน์ สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2451 พระตำหนักที่มีลักษณะคล้ายปราสาทขนาดย่อม ลักษณะสถาปัตยกรรมแบบเรอเนซองค์ของฝรั่งเศสผสมผสานกับฮาลฟ์ทิมเบอร์ของอังกฤษ ทาสีไข่ไก่หลังคามุงกระเบื้องสีแดง มี 2 ชั้น ชั้นบนประกอบด้วย ห้องพระบรรทม ห้องทรงพระอักษร ห้องสรง ชั้นล่างมี 1 ห้อง คือห้องรอเข้าเฝ้า ทั้งชั้นบนและล่างมีระเบียงโดยรอบทั้งสามด้าน (ยกเว้นด้านหลัง) ทางด้านตะวันออกและตะวันตกมีเฉลียงเป็นรูปครึ่งวงกลม เสาใหญ่ทรงกลมมีลักษณะคล้ายเสาหอคอยของปราสาท

หลังปี พ.ศ.2459 พระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 6 ประทับที่พระตำหนักชาลีมงคลอาสน์เป็นประจำ ในฐานะที่ทรงเป็นผู้บัญชาการเสือป่า เมื่อมีการซ้อมรบเสือป่า ณ พระราชวังสนามจันทร์

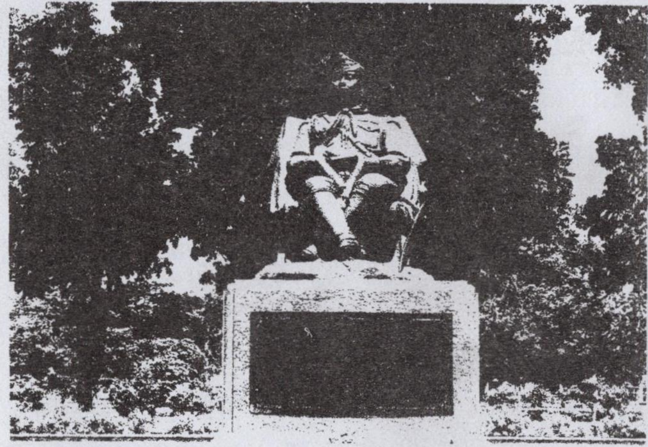
พระตำหนักมารีราชรัตบัลลังก์ เป็นพระตำหนักที่สร้างด้วยไม้สัก มีลักษณะสถาปัตยกรรมแบบนีโอคลาสสิก พระตำหนักนี้สร้างขึ้นคู่กับพระตำหนักชาลีมงคลอาสน์ โดยมีฉนวนทางเดินทำเป็นสะพานเชื่อมต่อกัน พระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 6 โปรดเกล้าให้สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2459 โดยมีหม่อมเจ้าอิทธิเทพสรร กฤดากร เป็นสถาปนิกออกแบบเช่นเดียวกับพระตำหนักชาลีมงคลอาสน์ พระตำหนักนี้พระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 6 ทรงโปรดเกล้าให้ใช้เป็นที่ประทับของเจ้านายฝ่ายใน

พระตำหนักทับขวัญ เป็นเรือนไทยที่สมบูรณ์แบบ นายช่างผู้ออกแบบและควบคุมการก่อสร้าง คือ พระยาวิศุกรรมศิลป์ประสิทธิ์ หรือ น้อย ศิลปี พระตำหนักทับขวัญประกอบด้วยเรือนใหญ่ 4 หลัง เรือนเล็ก 4 หลัง สร้างหันหน้าเข้าหากันทั้ง 4 ทิศ เรือนใหญ่ประกอบด้วย เรือนโถง เรือนครัว และหอนอน 2 หอ ซึ่งหอนอนทางด้านทิศใต้เคยเป็นห้องพระบรรทมของพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 6 มาก่อน บริเวณกลางเรือนปลูกต้นจัน จุดประสงค์เพื่อให้เงาของต้นไม้เพิ่มความร่มรื่นให้แก่เรือน และนอกนั้นต้นจันยังเป็นต้นไม้ประจำจังหวัดนครปฐมอีกด้วย

เทวาลัยคเณศร์ พระคเณศร์หรือพระพิฆเนศวร เทพเจ้าผู้มีเศียรเป็นช้าง เป็นเจ้าแห่งศิลปะวิทยาการ การประพันธ์ และเป็นผู้ขจัดอุปสรรคทั้งมวล เทวาลัยคเณศร์ตั้งอยู่ที่สนามหญ้าหน้าพระที่นั่งพิมานปฐม

อนุสาวรีย์ย่าเหล "ย่าเหล" เป็นสุนัขพันธุ์ทาง หางเป็นพวงสีขาวด่างดำ ย่าเหลมีความเฉลียวฉลาดและจงรักภักดีต่อพระเจ้าอยู่หัวอย่างมาก จึงเป็นที่โปรดปราน ของพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 6 เป็นอย่างยิ่ง

พระราชวังสนามจันทร์ เปิดให้เข้าชมทุกวัน
ตั้งแต่เวลา 9.00 – 16.00 น.

พระราชวังสนามจันทร์
อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม

พระราชวังสนามจันทร์

ประวัติความเป็นมา

พระราชวังสนามจันทร์ ตั้งอยู่ในจังหวัดนครปฐมอยู่ห่างจากองค์พระปฐมเจดีย์ ประมาณ 1 กิโลเมตร โปรดเกล้าให้สร้างโดยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 เมื่อครั้งที่ยังดำรงพระยศเป็นสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ ในปี พ.ศ. 2450 รวบรวมพื้นที่ได้ 888 ไร่ 3 งาน 24 ตารางวา และโปรดเกล้าให้พระยาวิศุกรรมศิลป์ประสิทธิ์ นามเดิม น้อย ศิลปี เป็นผู้ออกแบบและดำเนินการสร้าง พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 พระราชทานนามว่า "พระราชวังสนามจันทร์" พระราชวังสนามจันทร์ นอกจากเป็นที่แปรพระราชฐานของพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 6 แล้ว ยังทรงมีพระราชดำริในการสร้างพระราชวังสนามจันทร์เป็นที่มั่น เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับวิกฤตการณ์ของประเทศอันเกิดขึ้นได้ เพราะพระราชวังสนามจันทร์ตั้งอยู่ในชัยภูมิ ที่เหมาะสมและทรงใช้เป็นสถานที่สำหรับซ้อมรบเสือป่า

เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2546 คณะกรรมการอำนวยการบูรณะพระราชวังสนามจันทร์ ซึ่งสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี เป็นองค์ประธาน ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย นายนาวิน ขันธหิรัญ ผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐม และมหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลิขิต กาญจนาภรณ์ รองอธิการบดีวิทยาเขต พระราชวังสนามจันทร์ ได้น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายคืนพระราชวังสนามจันทร์ ให้กับสำนักพระราชวังเป็นผู้ดูแล ปัจจุบันพระราชวังสนามจันทร์เปิดให้เข้าชม พระที่นั่งพิมานปฐม พระที่นั่งอภิรมย์ฤดี พระที่นั่งวัชรีรมยา พระที่นั่งสามัคคีมุขมาตย์ เทวาลัยคเณศร์ พระตำหนักชาลีมงคลอาสน์ พระตำหนักมารีราชรัตบัลลังก์ พระตำหนักทับขวัญ และเรือนบริวารต่างๆ

พระที่นั่งพิมานปฐม เป็นพระที่นั่งองค์แรกที่สร้างขึ้นในปี พ.ศ.2450 เป็นอาคารก่ออิฐถือปูน 2 ชั้น แบบตะวันตก มีช่องระบายลมและระเบียงฉลุลายไม้ที่เรียกว่า"ขนมปังขิง"อย่างงดงาม ภายในพระที่นั่งฯยังมีป้ายชื่อห้องปรากฎอยู่ เช่น ห้องชวนพัก ห้องพระบรรทม ห้องบรรณาคม ห้องพระภูษา ห้องสรง ห้องเกย ห้องเสวย ห้องพระเจ้า พระที่นั่งองค์นี้พระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 6 ใช้เป็นที่ประทับก่อนขึ้นครองราชย์ และใช้เป็นที่รับรองพระราชอาคันตุกะและออกให้ราษฎรเข้าเฝ้า ปัจจุบันภายในพระที่นั่งพิมานปฐมจัดแสดงสิ่งของมีค่าที่ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ในวโรกาสที่สำคัญต่างๆ

พระที่นั่งพิมานปฐมชั้นล่าง ภายในห้องชวนพัก จัดแสดงรูปจำลองสิ่งก่อสร้างโดยรอบพระราชวังสนามจันทร์ ในรูปจำลองนี้เรากำลังอยู่ที่หมายเลข 1 นอกจากนี้ยังมีนครวัดจำลองทำด้วยเงิน ซึ่งองค์จริงของนครวัดอยู่ที่เมืองเสียมราฐ ประเทศกัมพูชา ทูลเกล้าฯถวายโดย สมเด็จเจ้านโรดม สีหมุนี ถัดไปทางด้านซ้ายมือจัดแสดงรูปจำลองของโลหะปราสาทและปราสาทพระเทพบิดร ทำจากกระดาษ

ห้องจีน จัดแสดงชุดรับรองแขกจากประเทศจีน ซึ่งทูลเกล้าฯถวายโดยรัฐบาลจีน ทำจากไม้แกะสลักเป็นรูปมังกร

ชั้นบนของพระที่นั่งพิมานปฐม ทุกๆห้องของพระที่นั่งพิมานปฐมจะมีป้ายบอกชื่อห้องป้ายเหล่านี้มีมาตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6

ห้องพระเจ้า ซึ่งเป็นหอพระประจำพระราชวังสนามจันทร์ ภายในมีภาพจิตรกรรมฝาผนัง โปรดเกล้าให้เขียนลาย "เทพประณม" ไว้โดยรอบ ฝีมือพระยาอนุศาสน์จิตรกร นามเดิม "จันทร์ จิตรกร" นอกจากนี้ยังประดิษฐานพระมหาเศวตฉัตร ไว้กลางห้อง จากห้องพระเจ้านี้ มองออกไปทางทิศตะวันออกจะเห็นองค์พระปฐมเจดีย์ เทวาลัยคเณศร์ และห้องพระเจ้าเป็นแนวเดียวกัน

พระที่นั่งอภิรมย์ฤดี เป็นพระที่นั่งที่เชื่อมต่อจากพระที่นั่งพิมานปฐม ออกไปทางทิศใต้ มีลักษณะเป็นอาคารก่ออิฐถือปูน 2 ชั้นแบบตะวันตก และมีลวดลายไม้ฉลุเช่นเดียวกันกับพระที่นั่งพิมานปฐมเสมือนกับเป็นพระที่นั่งองค์เดียวกัน ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้เป็นที่ประทับของเจ้านายฝ่ายใน ในสมัยนั้น ปัจจุบันภายในพระที่นั่งอภิรมย์ฤดีจัดแสดงเครื่องเงินซึ่งล้วนแต่เป็นของที่ทูลเกล้าฯถวายพระเจ้าอยู่หัวองค์ปัจจุบันทั้งสิ้น ชั้นสองของพระที่นั่งฯห้องทางด้านซ้ายมือ จัดแสดงตุ๊กตาจากประเทศญี่ปุ่น ตุ๊กตาสวมกิโมโนที่ทำจากผ้าไหมไทย สีเหลืองทองนั้นแทนสีวันประสูติของพระเจ้าอยู่หัว

พระที่นั่งวัชรีรมยา เป็นพระที่นั่งฯที่โปรดเกล้าให้สร้างขึ้นภายหลังปี พ.ศ. 2460 หลังจากที่สร้างพระที่นั่งสามัคคีมุขมาตย์ โดยสร้างทางเชื่อมชั้นล่างให้ถึงกันซึ่งมองดูแล้วเหมือนพระที่นั่งแฝด มีลักษณะทรงไทยก่ออิฐถือปูน 2 ชั้น มองภายนอกแล้วเหมือนวัด หลังคาลด 2 ชั้น มุงกระเบื้องเคลือบสีทำนองเดียวกับหลังคาพระที่นั่งที่พระบรมมหาราชวัง มีช่อฟ้า ใบระกา หางหงส์ นาคสะดุ้ง ทางทิศใต้มุขเด็จมีชานชาลายื่นออกไปเชื่อมต่อกับชานชาลาพระที่นั่งพิมานปฐม หน้าบันมุขเด็จแกะสลักเป็นรูปพระราชสานส์ อยู่ภายใต้วงรัศมี ที่มีกรอบล้อม ภายในประดับด้วยกระจกสีน้ำเงิน มีสาหร่ายรวงผึ้งห้อยลงระหว่างเสาหน้ามุขอย่างงดงาม หน้าบันทางด้านทิศตะวันออกมีลวดลายช้างเอราวัณ บนหลังมีสัปคับลายทองตามแบบช้างทรงของกษัตริย์ หน้าบันทางด้านทิศตะวันตกมีลวดลายเหมือนกับหน้าบันมุขเด็จแต่ใหญ่กว่า พระทวารและพระบัญชรพระที่นั่งทั้งสองชั้นมีลักษณะคล้ายซุ้มเรือนแก้ว มีบันแถลงเสียบไว้ทำยอดวชิราวุธ ภายในมีเลข ๖ อยู่ภายใต้มหามงกุฎ ล้อมด้วยลายกนกลงรักปิดทอง ภายในพระที่นั่งฯ เพดานห้องทาสีแดงชาดชั้นบนเป็นไม้แกะสลักดวงดาราลงรักปิดทองประดับกระจก ส่วนชั้นล่างเพดานห้องทาสีแดงชาดลงรักปิดทองเป็นลวดลายดวงดารา

เล่มที่ 0318

สำนักพระราชวัง

ร่วมกับ

จังหวัดนครปฐม และมหาวิทยาลัยศิลปากร

ขอเชิญร่วมเป็นส่วนหนึ่งในประวัติศาสตร์

"งานฉลอง ๑๐๐ ปี พระราชวังสนามจันทร์"
และ ร่วมเฉลิมพระเกียรติ
เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐

วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน - ๒ ธันวาคม ๒๕๕๐

เวลา ๐๙.๐๐ น. - ๒๒.๐๐ น.

๕๐.-

เลขที่ 15864

